

ita se habet: «SSmus., omnibus plene et mature consideratis, primam thesim seu propositionem declaravit *hæreticam*, et uti talem damnandam et prohibendam esse, sicuti damnat et prohibet *sub censuris et pœnis contra hæreticos et eorum fautores* in jure expressis. Secundam thesim seu propositionem declaravit scandalosam, temerariam, piarum aurium offensivam, et erroneam, et uti talem damnandam et prohibendam esse, sicuti damnat et prohibet; ita ut quicumque illam docuerit, defenderit, ediderit, aut de ea etiam disputaverit, publice seu privatim tractaverit, nisi forsitan impugnando, ipso facto incidat in *excommunicationem, à qua non possit,*» etc.

3507. Idem pontifex Alexander VIII, die 7 Decembris 1690, ope S. R. U. Inquisitionis propositiones quæ sequuntur damnavit, id est:

1. In statu naturæ lapsæ ad peccatum formale et demeritum sufficit illa libertas qua voluntarium ac liberum fuit in causa sua, peccato originali, et libertate Adami peccantis.

2. Tametsi detur ignorantia invincibilis juris naturæ, hæc in statu naturæ lapsæ operantem ex ipsa non excusat a peccato formali.

3. Non licet sequi opinionem vel inter probabiles probabilissimam.

4. Dedit semetipsum pro nobis oblationem Deo, non pro solis electis, sed pro omnibus et solis fidelibus.

5. Pagani, judæi, hæretici, aliique hujus generis nullum omnino accipiunt a Jesu Christo influxum: adeoque hinc recte inferes, in illis esse voluntatem nudam et inermem sine omni gratia sufficienti.

6. Gratia sufficiens statui nostro non tam utilis, quam perniciosa est; sic, ut proinde merito possimus petere: *A gratia sufficienti libera nos, Domine.*

7. Omnis humana actio deliberata est Dei dilectio vel mundi: si Dei,

charitas Patris est; si mundi, concupiscentia carnis, hoc est, mala est.

8. Necesse est infidelem in omni opere peccare.

9. Revera peccat qui odio habet peccatum mere ob ejus turpitudinem et disconvenientiam cum natura rationali, sine ullo ad Deum offensum respectu.

10. Intentio, qua quis detestatur malum et prosequitur bonum mere ut coelestem obtineat gloriam, non est recta nec Deo placens.

11. Omne quod non est ex fide christiana supernaturali, quæ per dilectionem operatur, peccatum est.

12. Quando in magnis peccatoribus deficit omnis amor, deficit etiam fides: et etiamsi videantur credere, non est fides divina, sed humana.

13. Quisquis etiam æternæ mercedis intuitu Deo famulatur, charitate si caruerit, vitio non caret quoties intuitu licet beatitudinis operatur.

14. Timor gehennæ non est supernaturalis.

15. Attritio, quæ gehennæ et pœnarum metu concipitur, sine dilectione benevolentiam Dei propter se, non est bonus motus ac supernaturalis.

16. Ordinem præmittendi satisfactionem absolutioni induxit non politia aut institutio Ecclesiæ, sed ipsa Christi lex et præscriptio natura rei id ipsum quodammodo dictante.

17. Per illam praxim mox absolventi, ordo pœnitentiæ est inversus.

18. Consuetudo moderna quoad administrationem sacramenti Pœnitentiæ, etiamsi eam plurimorum hominum sustentet auctoritas, et multi temporis diuturnitas confirmet, nihilominus ab Ecclesia non habetur pro usu, sed abusu.

19. Homo debet agere tota vita pœnitentiam pro peccato originali.

20. Confessiones apud religiosos factæ, plerumque vel sacrilegæ sunt, vel invalidæ.

21. Parochianus potest suspicari de mendicantibus, qui eleemosynas

communibus vivunt, de imponenda nimis levi et incongrua pœnitentia seu satisfactione ob quæstum seu lucrum subsidii temporalis.

22. Sacrilegi sunt judicandi, qui jus ad communionem percipiendam prætendunt antequam condignam de delictis suis pœnitentiam egerint.

23. Similiter arcendi sunt a sacra communionem, quibus nondum inest amor Dei purissimus, et omnis mixtionis expers.

24. Oblatio in templo quæ fiebat a Beata Virgine Maria in die purificationis suæ per duos pullos columbarum, unum in holocaustum, et alterum pro peccatis, sufficienter testatur quod indiguerit purificatione, et quod Filius (qui offerebatur) etiam macula matris maculatus esset, secundum verba legis.

25. Dei Patris sedentis simulacrum nefas est christiano in templo collocare.

26. Laus quæ defertur Mariæ, ut Mariæ, vana est.

27. Valuit aliquando Baptismus sub hac forma collatus: *In nomine Patris*, etc., prætermisissis illis: *Ego te baptizo.*

28. Valet Baptismus collatus a ministro qui omnem ritum externum formamque baptizandi observat, intus vero in corde suo apud se resolvit: *non intendo facere quod facit Ecclesia.*

29. Futilis et toties convulsa est assertio de Romani Pontificis supra Concilium œcumenicum auctoritate, atque in fidei quæstionibus decernendis infallibilitate.

30. Ubi quis invenerit doctrinam in Augustino clare fundatam, illam absolute potest tenere et docere, non respiciendo ad ullam Pontificis bullam.

31. Bulla Urbani VIII *In eminenti* est subrepticia.

Ejusmodi propositiones sub sanctione excommunicationis ipso facto incurrendæ fuerunt damnatæ; ita enim se habet decretum:

«Quibus mature consideratis, idem Sanctissimus statuit et decrevit XXXI propositiones tamquam temerarias, scandalosas, male sonantes, injurias, hæresi proximas, hæresim sapientes, erroneas, schismaticas, et hæreticas respective esse damnandas et prohibendas, sicut eas damnat et prohibet; ita ut quicumque illas aut conjunctim aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis, etiam disputative, publice aut privatim tractaverit, nisi forsitan impugnando, ipso facto incidat in *excommunicationem*, a qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio... nisi a... Romano Pontifice absolvi.

» Insuper districte et in virtute sanctæ obedientiæ et sub interminatione divini judicii prohibet omnibus Christi fidelibus... ne prædictas opiniones aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.»

Atendida la importancia y autoridad de la constitución apostólica de Clemente XI que empieza *Unigenitus*, su fecha 8 de Septiembre de 1713, me parece conveniente transcribirla literalmente; pero antes voy á copiar las palabras de Benedicto XIV en su constitución dirigida á los Cardenales, Arzobispos, etc., de Francia, en 16 de Octubre de 1756 (y es la 61 del tomo 4 de su *Bulario*), el cual, hablando de la constitución *Unigenitus* de Clemente XI, dice así:

«Tanta est profecto in Ecclesia Dei auctoritas apostolicæ constitutionis quæ incipit *Unigenitus*, eademque sibi tam sinceram venerationem, obsequium, et obedientiam ubique vindicat, ut nemo fidelium possit, absque salutis æternæ discrimine, a debita erga ipsam subjectione, sese subducere, aut eidem ullo modo refragari. Hinc porro consequitur, ut in ea, quæ exorta est, controversia, utrum hujusmodi refractariis Sanctissimum Corporis Christi viaticum ex-

petentibus denegari debeat sine ulla hæsitacione respondendum sit, quoties prædictæ constitutioni publice et notorie refractarii sunt, denegandum eis esse; ex generali, nimirum, regula, quæ vetat publicum atque notorium peccatore ad Eucharisticæ communionis participationem admitti, sive eam publice, sive privatim requirat.»

3508. *Quesnelli propositiones damnatae in globo a Clemente XI constitutione UNIGENITUS, 8 Sept. anno 1713.*

1. Quid aliud remanet animæ, quæ Deum atque ipsius gratiam amisit, nisi peccatum, et peccati consecutiones, superba paupertas et segnis indigentia, hoc est generalis impotentia ad laborem, et orationem, et ad omne opus bonum?

2. Jesu Christi gratia, principium efficax boni cujuscumque generis, necessaria est ad omne opus bonum: absque illa non solum nihil fit, sed nec fieri potest.

3. In vanum, Domine, præcipis, si tu ipse non das quod præcipis.

4. Ita, Domine: omnia possibilis sunt ei, cui omnia possibilis facis eadem operando in illo.

5. Quando Deus non emollit cor per interiorem unctionem gratiæ suæ, exhortationes et gratiæ exteriores non inserviunt nisi ad illud magis obdurandum.

6. Discrimen inter fœdus judaicum et christianum est, quod illo Deus exigit fugam peccati, et implementum legis a peccatore, relinquendo illum in sua impotentia; in isto vero Deus peccatori dat quod jubet, illum sua gratia purificando.

7. Quæ utilitas pro homine in veteri fœdere, in quo Deus illum reliquit ejus propriæ infirmitati, imponendo ipsi suam legem? Quæ vero facilitas non est admitti ad fœdus, in quo Deus nobis donat quod petit a nobis?

8. Nos non pertinemus ad novum fœdus, nisi in quantum participes sumus ipsius novæ gratiæ, quæ ope-

ratur in nobis id quod Deus nobis præcipit.

9. Gratia Christi est gratia suprema, sine qua confiteri Christum nunquam possumus, et cum qua nunquam illum abnegamus.

10. Gratia est operatio manus omnipotentis Dei, quam nihil impedire potest aut retardare.

11. Gratia non est aliud quam voluntas omnipotentis Dei, jubentis et facientis quod jubet.

12. Quando Deus vult salvare animam, quocumque tempore, quocumque loco effectus indubitabilis sequitur voluntatem Dei.

13. Quando Deus vult animam salvam facere, et eam tangit interiori gratiæ suæ manu, nulla voluntas humana ei resistit.

14. Quantumcumque remotus a salute sit peccator obstinatus, quando Jesus se ei videndum exhibet lumine salutari suæ gratiæ, oportet, ut se dedat, accurrat, sese humiliet, et adoret Salvatorem suum.

15. Quando Deus mandatum suum et suam æternam locutionem comitatur unctione sui Spiritus et interiori vi gratiæ suæ, operatur illam in corde obedientiam quam petit.

16. Nullæ sunt illecebræ, quæ non cedant illecebris gratiæ; quia nihil resistit Omnipotenti.

17. Gratia est vox illa Patris, quæ homines interius docet, ac eos venire facit ad Jesum Christum; quicumque ad eum non venit, postquam audivit vocem exteriorem Filii, nullatenus est ductus a Patre.

18. Semen verbi, quod manus Dei irrigat, semper affert fructum suum.

19. Dei gratia nihil aliud est, quam ejus omnipotens voluntas: hæc est idea, quam Deus ipse nobis tradit in omnibus suis Scripturis.

20. Vera gratiæ idea est, quod Deus vult sibi a nobis obediri, et obeditur; imperat, et omnia fiunt; loquitur tamquam Dominus, et omnia sibi submissa sunt.

21. Gratia Jesu Christi est gratia fortis, potens, suprema, invincibilis, utpote, quæ est operatio voluntatis Omnipotentis, sequela et imitatio operationis Dei incarnantis, et resuscitantis Filium suum.

22. Concordia omnipotentis operationis Dei in corde hominis cum libero ipsius voluntatis consensu, demonstratur illico nobis in Incarnatione, veluti in fonte atque archetypo omnium aliarum operationum misericordiæ et gratiæ; quæ omnes ita gratiæ, atque ita dependentes sunt, sicut ipsa originalis operatio.

23. Deus ipse nobis ideam tradit omnipotentis operationis suæ gratiæ, eam significans per illam, qua creaturam a nihilo producit, et mortuis reddit vitam.

24. Justa idea quam Centurio habuit de omnipotentia Dei et Jesu Christi in sanandis corporibus solo motu suæ voluntatis, est imago ideæ quæ haberi debet de omnipotentia suæ gratiæ in sanandis animabus a cupiditate.

25. Deus illuminat animam, et eam sanat, æque ac corpus, sola sua voluntate: jubet, et ipsa obtemperatur.

26. Nullæ dantur gratiæ, nisi per fidem.

27. Fides est prima gratia, et fons omnium aliarum.

28. Prima gratia quam Deus concedit peccatori, est peccatorum remissio.

29. Extra Ecclesiam nulla conceditur gratia.

30. Omnes quos Deus vult salvare per Christum, salvantur infallibiliter.

31. Desideria Christi semper habent suum effectum; pacem intimo cordium infert, quando eis illam optat.

32. Jesus Christus se morti tradidit ad liberandum pro semper suo sanguine primogenitos, id est, electos, de manu angeli exterminatoris.

33. Proh! Quantum oportet bonis terrenis et sibimet ipsis renuntiasse ad hoc, ut quis fiduciam habeat sibi, ut ita dicam, appropriandi Christum Jesum, ejus a morem, mortem, et mysteria, ut fecit Sanctus Paulus, dicens: *Qui dilexit me, et tradidit semetipsum pro me!*

34. Gratia Adami non producebat nisi merita humana.

35. Gratia Adami est sequela creationis, et erat debita naturæ sanæ et integræ.

36. Differentia essentialis inter gratiam Adami et status innocentia, ac gratiam christianam est, quod primam unusquisque in propria persona recepisset; ista vero non recipitur nisi in persona Jesu Christi resuscitati, cui nos uniti sumus.

37. Gratia Adami, sanctificando illum in semetipso, erat illi proportionata; gratia christiana, nos sanctificando Jesu Christo, est omnipotens, et digna Filio Dei.

38. Peccator non est liber, nisi ad malum, sine gratia Liberatoris.

39. Voluntas quam gratia non prævenit, nihil habet luminis, nisi ad aberrandum...; est capax omnis mali, et incapax ad omne bonum.

40. Sine gratia nihil amare possumus, nisi ad nostram condemnationem.

41. Omnis cognitio Dei, etiam naturalis, etiam in philosophis ethnicis, non potest venire nisi a Deo, et sine gratia non producit nisi præsumptionem, vanitatem, et oppositionem ad ipsum Deum, loco affectuum adorationis, gratitudinis et amoris.

42. Sola gratia Christi reddit hominem aptum ad sacrificium fidei: sine hoc nihil, nisi impuritas; nihil, nisi indignitas.

43. Primus effectus gratiæ baptismalis est facere ut moriamur peccato: adeo ut spiritus, cor, sensus non habeant plus vitæ pro peccato, quam homo mortuus habeat pro rebus mundi.

44. Non sunt nisi duo **amores** unde volitiones et actiones **omnes** nostræ nascuntur: amor **Dei**, qui omnia agit propter Deum, **quemque** Deus remuneratur; et amor **quo** nos ipsos ac mundum diligimus, **qui**, quod ad Deum referendum est, non **refert**, et propter hoc ipsum fit malus.
45. Amore Dei in corde **peccatorum** non amplius regnante, **necesse** est ut in eo carnalis regnet **cupiditas**, omnesque actiones corrumpat.
46. Cupiditas aut **charitas** usum sensuum, bonum vel **malum** faciunt.
47. Obedientia legis **profluere** debet ex fonte, et hic fons est **charitas**. Quando Dei amor est illius **principium** interius, et Dei gloria **ejus** finis, tunc purum est quod apparet **exteriorius**; alioquin non est nisi **hypocrisia** aut falsa justitia.
48. Quid aliud esse **possumus** nisi tenebræ, nisi aberratio, **et** nisi peccatum sine fidei lumine, **et** sine Christo, et sine charitate?
49. Ut nullum peccatum **est** sine amore nostri, ita nullum est opus bonum sine amore Dei.
50. Frustra clamamus ad **Deum**: *Pater mi*, si spiritus **charitatis** non est ille qui clamat.
51. Fides justificat, quando **operatur**; sed ipsa non operatur, **nisi** per charitatem.
52. Omnia alia salutis **remedia** continentur in fide tanquam **in** suo germine et semine, sed hæc **fides** non est absque amore et fiducia.
53. Sola charitas christiano **modo** facit (actiones christianas) **per** relationes ad Deum et Jesum **Christum**.
54. Sola charitas est quæ **Deo** loquitur; eam solam Deus audit.
55. Deus non coronat nisi **charitatem**; qui currit ex alio **impulsu** et ex alio motivo, in vanum currit.
56. Deus non remunerat nisi **charitatem**; quoniam charitas sola **Deum** honorat.
57. Totum deest peccatori, **quan-**
- do ei deest spes; et non est spes in Deo, ubi non est amor Dei.
58. Nec Deus est, ubi non est charitas.
59. Oratio impiorum est novum peccatum; et quod Deus illis concedit, est novum in eos iudicium.
60. Si solus supplicii timor animat pœnitentiam, quo hæc est magis violenta, eo magis ducit ad desperationem.
61. Timor non nisi manum cohibet; cor autem tamdiu peccato adjicitur, quamdiu ab amore justitiæ non ducitur.
62. Qui a malo non abstinere nisi timore pœnæ, illud committit in corde suo; et jam est reus coram Deo.
63. Baptizatus adhuc est sub lege sicut judæus, si legem non adimpleat, aut adimpleat ex solo timore.
64. Sub maledicto legis nunquam fit bonum; quia peccatur sive faciendo malum, sive illud non nisi ob timorem evitando.
65. Moyses, prophetæ, sacerdotes, et doctores legis mortui sunt absque eo, quod ullum Deo dederint filium, cum non effecerint nisi mancipia per timorem.
66. Qui vult Deo appropinquare, nec debet ad ipsum venire cum brutalibus passionibus, neque adduci per instinctum naturalem aut per timorem, sicut bestię; sed per fidem et per amorem, sicuti filii.
67. Timor servilis non sibi representat Deum nisi ut dominum durum, imperiosum, injustum, intractabilem.
68. Dei bonitas abbreviavit viam salutis, claudendo totum in fide et precibus.
69. Fides, usus, augmentum, et præmium fidei totum est donum puræ liberalitatis Dei.
70. Numquam Deus affligit innocentes, et afflictiones semper serviunt vel ad puniendum peccatum, vel ad purificandum peccatorem.

71. Homo ad sui conservationem potest se dispensare ab ea lege quam Deus condidit propter ejus utilitatem.
72. Nota Ecclesiæ christianæ est, quod sit catholica, comprehendens et omnes angelos cœli, et omnes electos et justos terræ, et omnium sæculorum.
73. Quid est Ecclesia, nisi cœtus filiorum Dei manentium in eo sinu adoptatorum in Christo, subsistentium in ejus persona, redemptorum ejus sanguine, viventium ejus spiritu, agentium per ejus gratiam, et expectantium gratiam futuri sæculi?
74. Ecclesia, sive integer Christus, Incarnatum Verbum habet ut caput; omnes vero sanctos ut membra.
75. Ecclesia est unus solus homo compositus ex pluribus membris, quorum Christus est caput, vita, subsistentia et persona: unus solus Christus compositus ex pluribus sanctis, quorum est sanctificator.
76. Nihil spatiosius Ecclesia Dei, quia omnes electi et justii omnium sæculorum illam componunt.
77. Qui non ducit vitam dignam Filio Dei et membro Christi, cessat interius habere Deum pro patre, et Christum pro capite.
78. Separatur quis a populo electo, cujus figura fuit populus judæus, et caput est Jesus Christus, tam non vivendo secundum Evangelium, quam non credendo Evangelio.
79. Utile et necessarium est omni tempore, omni loco, et omni personarum generi studere, et cognoscere spiritum, pietatem, et mysteria Sacræ Scripturæ.
80. Lectio Sacræ Scripturæ est pro omnibus.
81. Obscuritas sancti verbi Dei non est laicis ratio dispensandi se ipsos ab ejus lectione.
82. Dies dominicus a christianis debet sanctificari lectionibus pietatis, et super omnia Sanctarum Scripturarum. Damnosum est velle christianum ab hac lectione retrahere.
83. Est illusio sibi persuadere quod notitia mysteriorum religionis non debeat communicari fœminis lectione sacrorum librorum. Non ex fœminarum simplicitate, sed ex superba virorum scientia ortus est Scripturarum abusus, et natæ sunt hæreses.
84. Abripere e christianorum manibus Novum Testamentum, seu eis illud clausum tenere, auferendo eis modum illud intelligendi, est illis Christi os obturare.
85. Interdicere christianis lectionem Sacræ Scripturæ, præsertim Evangelii, est interdicere usum luminis filiis lucis, et facere ut patiantur speciem quamdam excommunicationis.
86. Eripere simplici populo hoc solatium jungendi vocem suam voci totius Ecclesiæ, est usus contrarius praxi apostolicæ et intentioni Dei.
87. Modus plenus sapientia, lumine, et charitate est dare animabus tempus portandi cum humilitate et sentiendi statum peccati, petendi spiritum pœnitentiæ et contritionis, et incipiendi ad minus satisfacere justitiæ Dei, ante quam reconcilientur.
88. Ignoramus quid sit peccatum et vera pœnitentia, quando volumus statim restitui possessioni bonorum illorum quibus nos peccatum spoliavit, et detrectamus separationis illius ferre confusionem.
89. Quartusdecimus gradus conversionis peccatoris est, quod, cum sit jam reconciliatus, habet jus assistendi sacrificio Ecclesiæ.
90. Ecclesia auctoritatem excommunicandi habet, ut eam exerceat per primos pastores de consensu saltem præsumpto totius corporis.
91. Excommunicationis injustæ metus nunquam debet nos impedire ab implendo debito nostro. Nunquam eximus ab Ecclesia, etiam quando hominum nequitia videmur ab ea

expulsi, quando Deo, Jesu Christo, atque ipsi Ecclesiae per charitatem affixi sumus.

92. Pati potius in pace excommunicationem et anathema injustum, quam prodere veritatem, est imitari Sanctum Paulum: tantum abest, ut sit erigere se contra auctoritatem, aut scindere unitatem.

93. Jesus quandoque sanat vulnera quae praecipua primorum pastorum festinatio infligit sine ipsius mandato; Jesus restituit quod ipsi inconsiderato zelo rescindunt.

94. Nihil pejorem de Ecclesia opinionem ingerit ejusinimicis, quam videre illic dominatum exerceri supra fidem fidelium, et foveri divisiones propter res quae nec fidem laedunt nec mores.

95. Veritates eo devenerunt, ut sint lingua quasi peregrina plerisque christianis, et modus ea praedicandi est veluti idioma incognitum; adeo remotus est a simplicitate Apostolorum, et supra communem captum fidelium. Neque satis advertitur, quod hic effectus sit unum ex signis maxime sensibilibus senectutis Ecclesiae et irae Dei in filios suos.

96. Deus permittit, ut omnes potestates sint contrariae praedicatoribus veritatis, ut ejus victoria attribui non possit nisi divinae gratiae.

97. Nimis saepe contingit, membra illa, quae magis sancte ac magis stricte unita Ecclesiae sunt, respici atque tractari tamquam indigna, ut sint in Ecclesia, vel tamquam ab ea separata: sed justus vivit ex fide, et non ex opinione hominum.

98. Status persecutionis et poenarum quas quis tolerat tamquam haereticus, flagitiosus, et impius, ultima plerumque probatio est, et maxime meritoria, utpote quae facit hominem magis conformem Jesu Christo.

99. Pervicacia, praeventio, obstinatio in nolendo aut aliquid examinare, aut agnoscere se fuisse deceptum, mutant quotidie quoad multos in odo-

rem mortis id, quod Deus in sua Ecclesia possuit, ut in ea esset odor vitae; v. gr., bonos libros, instructiones, sancta exempla.

100. Tempus deplorabile quo creditur honorari Deus persequendo veritatem ejusque discipulos, tempus hoc advenit... Haberi et tractari a religionis ministris tamquam impium et indignum omni commercio cum Deo, tamquam membrum putridum capax corrumpendi omnia in societate Sanctorum, est hominibus piis morte corporis mors terribilior. Frustra quis sibi blanditur de suarum intentionum puritate et zelo quodam religionis, persequendo flamma ferroque viros probos, si propria passione est excacatus, atque abreptus aliena, propterea quod nihil vult examinare. Frequenter credimus sacrificare Deo impium, et sacrificamus diabolo Dei servum.

101. Nihil spiritui Dei, et doctrinae Jesu Christi magis opponitur quam communia facere juramenta in Ecclesia: quia hoc est multiplicare occasiones pejerandi, laqueos tendere infirmis et idiotis, et efficere ut nomen et veritas Dei aliquando deseriant consilio impiorum.

3509. Denique sequuntur propositiones sub poena excommunicationis damnatae a Benedicto XIV in constitutione *Detestabilem*, die 10 Novembris 1752, quae, de duello agentes, sunt ejusmodi:

1. Vir militaris, qui nisi offerat vel acceptet duellum, tamquam formidolosus, timidus, abjectus, et ad officia militaria ineptus haberetur, indeque officio, quo se suosque sustentat, privaretur, vel promotionis alias sibi debitae ac promeritae spe perpetuo carere deberet, culpa et poena vacaret sive offerat, sive acceptet duellum.

2. Excusari possunt, etiam honoris tuendi vel humanae vilipensionis

vitandae gratia, duellum acceptantes vel ad illud provocantes, quando certo sciunt pugnam non esse secuturam, utpote ab aliis impediendam.

3. Non incurrit ecclesiasticas poenas ab Ecclesia contra duellantes latus dux vel officialis militiae acceptans duellum ex gravi metu amissionis famae et officii.

4. Licitum est in statu hominis naturali acceptare et offerre duellum ad servandas cum honore fortunas, quando alio remedio jactura propulsari nequit.

5. Asserta licentia pro statu naturali applicari etiam potest statui civitatis male ordinatae, in qua, nimirum, vel negligentia vel malitia magistratus, justitia aperte denegatur.

Ejusmodi propositiones (1) ab eodem Pontifice definitae « falsae, scandalosae, ac perniciosae, » damnatae et prohibita fuerunt sub excommunicationis sanctione per verba:

« Ita ut quicumque illas aut conjunctim aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de iis, etiam disputandi gratia, publice aut privatim tractaverit, nisi forsan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem, » etc.

Atque prohibuit de more omnibus Christifidelibus cujuscumque conditionis ne praedictas opiniones aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

Illi vero qui in praxim seu in factum deducerent ejusmodi opiniones, comprehenderentur sub articulo III constitutionis *Apostolicae Sedis*.

Ab Alexandro VII, die 10 Januarii 1659 fuerunt singillatim proscriptae sex propositiones.—Die 24 Septem-

bris 1665 fuerunt ab eodem Pontifice damnatae in globo viginti et octo.—Item in globo die 18 Martii 1666 aliae quadraginta quinque.

Ab Innocentio XI, die 2 Martii 1679, fuerunt damnatae in globo, ad minus uti scandalosae et in praxi perniciosae, sexaginta quinque propositiones.

Item ab eodem Pontifice habentur in globo damnatae aliae duae, 25 Novembris.

Item constit. *Caelstis*, 20 Novembris 1686, damnantur in globo ab ipso Pontifice sexaginta et octo propositiones Michaelis de Molinos.

Ab Alexandro VIII damnantur in globo, 24 Augusti 1690, duae propositiones; idem 7 Decembris 1690 aliae triginta et una.

Ab Innocentio XII, brevi *Cum alias*, 21 Martii 1696, damnatae fuerunt in globo 23 propositiones super amore erga Deum purissimo.

A Clemente XI, constit. *Unigenitus*, 8 Sept. 1713, damnatae fuerunt in globo 101 propositiones, quae versantur maxime circa gratiam.

3510. Es de tan grande importancia la bula *Auctorem fidei*, de Pio VI, contra los errores del concilio de Pistoia, en que los jansenistas pusieron los fundamentos de sus errores hereticos, y que despues ampliaron los incredulos, que me parece conveniente copiarla al pie de la letra, tal cual se encuentra en la continuacion del *Bulario Romano*, tomo 9, pag. 395, dirigida a toda la Iglesia catolica en 28 de Agosto de 1794. Dice asi:

De obscuracione veritatum in Ecclesia.

I

Propositio quae asserit « postremis hisce saeculis sparsam esse generalem obscuracionem super veritates » gravioris momenti spectantes ad re-

(1) His propositionibus de duello damnatis adde propositionem eadem sanctione damnatam ab Alexandro VII, quae est secunda inter alias damnatas: « Vir equestris ad duellum provocatus potest illud acceptare, ne timiditatis notam apud alios incurrat. »